

Byggnadsminnesförklaring av Kungl. Tekniska Högskolan, Norra
Djurgården 1:49, Stockholm

BESLUT

Länsstyrelsen förklarar, enligt 3 kap 7 § lagen (1988:950) om kulturminnen mm, KML, att Kungl. Tekniska Högskolan, Norra Djurgården 1:49, objektsnr. AB 043:001-003, 006, 010, 015, har övergått till att bli byggnadsminne enligt 3 kap 1 § samma lag.

Skyddsföreskrifterna avser de på bifogade situationsplan med nr 1-3, 6, 10 och 15 nummerade byggnaderna.

- 1 Byggnaderna får inte rivas, flyttas eller till sitt yttre byggas om eller på annat sätt förändras.
- 2 Ingrepp får inte göras i stommar, ursprunglig planlösning eller äldre fast inredning, såsom snickerier, räcken, armatur och hisschakt. I rum med dekorativt måleri eller annan utsmyckning är även ytskikten skyddade.
- 3 Byggnaderna skall underhållas så att de inte förfaller. Vård- och underhållsarbeten skall utföras med traditionella byggnadsmaterial, färger och metoder på ett sådant sätt att byggnadernas kulturhistoriska värde inte minskar.
- 4 Exteriörens skulpturala liksom interiörens konstnärliga utsmyckningar skall vårdas och underhållas efter konservatorsprogram som godkänts av Länsstyrelsen.
- 5 De till byggnadskomplexet hörande gårdarna skall hållas i sådant skick att byggnadsminnets karaktär och autenticitet bibehålls.

UPPLYSNINGAR

Länsstyrelsen lämnar utan kostnader för ägaren råd och anvisningar i fråga om vård och underhåll.

Om det finns särskilda skäl, får Länsstyrelsen, enligt 3 kap 14 § KML, lämna tillstånd till att ett byggnadsminne ändras i strid mot skyddsföreskrifterna. Länsstyrelsen får då också ställa de villkor för tillståndet som är skäliga med hänsyn till de förhållanden som föranleder ändringen. Villkoren får avse hur ändringen skall utföras samt den dokumentation som behövs.

Enligt 3 kap. 21 § KML gäller detta beslut utan hinder av att talan förs mot beslutet.

BAKGRUND

Tekniska högskolan började uppföras år 1914. Arkitekt var Erik Lallerstedt. Byggnadskomplexet projekterades på obebyggd mark vid Lilljansskogen med utsträckning i norr-söder mot Valhallavägen. Efter en arkitekttävling kunde Lallerstedts nationalromantiska byggnadskomplex uppföras med början vid södra längan och klocktornet i den byggnad som idag betecknas med 43:3. År 1917 var huvudbyggnaden och maskinbyggnaden i stort sett klara. På tjugotalet färdigställdes bibliotek samt kemi- och cellulosityggnaderna. Administrationsbyggnaden, slutligen, kunde invigas år 1935, samma år som byggnadsminnesförklaringen genomfördes. Sedan dess har ett stort antal institutionsbyggnader uppförts i kvarteren runt omkring och idag utgör komplexet en mindre stadsdel i kanten av Lilljansskogen.

De olika huskropparna står i förbindelse med varandra genom loggior, trappor och arkader. Fasaderna bryts av valv och gårdar som öppnar monumentaliteten. Tegelfasadernas arkitektur bygger på ett växelspel mellan delarna. Kärnan i Lallerstedts anläggning är stora gården och Laboratoriegården. Fasadarkitekturen berikas av konstnärlig utsmyckning i sandsten. Den stora gården faller rytmiskt åt söder, altaner och terrasser växlar med gräsmattor, trappor och symmetriskt anlagda gångar.

Den genomarbetade exteriören motsvaras interiört av samma monumentalitet. Trapphus med putsade valv, långsträckta entréhallar och korridorer gavs en individuell prägel och har utsmyckats med väggmålningar, smidesarmatur och dricksfontäner. Administrationsbyggnad och bibliotek bildar högskolans entré på ömse sidor om den stora trappan och flankerar den stora fontänen.

Efter 1945 har högskolan expanderat och de äldre byggnaderna förändrats. I huvudbyggnaden har stora salar delats upp och korridorer tillkommit. Laboratoriegården är igenbyggd. Invändiga ombyggnader i

Kulturmiljöenheten
Ann-Charlotte Backlund

administrationsbyggnaden och biblioteket samt tillbyggnad i biblioteket genomfördes 1959-1961 under ledning av arkitekt Nils Ahrbom.

Delar av Tekniska högskolans byggnadskomplex utgör sedan 25 januari 1935 statligt byggnadsminne. Det staliga byggnadsminnet utökades i regeringsbeslut den 24 juni 1993. Skyddsföreskrifter som utarbetats av Riksantikvarieämbetet fastställdes i samma regeringsbeslut.

MOTIVERING

Enligt avtal mellan Svenska Staten och Akademiska Hus i Stockholm AB övergick byggnaderna med full äganderätt till Akademiska Hus i Stockholm AB den 1 oktober 1996. Enligt 3 kap 1 § KML skall ett statligt byggnadsminne som övergår till annan ägare än staten därmed utgöra ett byggnadsminne enligt denna lag. Enligt 3 kap 7 § KML skall Länsstyrelsen utfärda förklaring om detta.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas hos allmän förvaltningsdomstol (Länsrätten i Stockholms län) enligt bilaga.

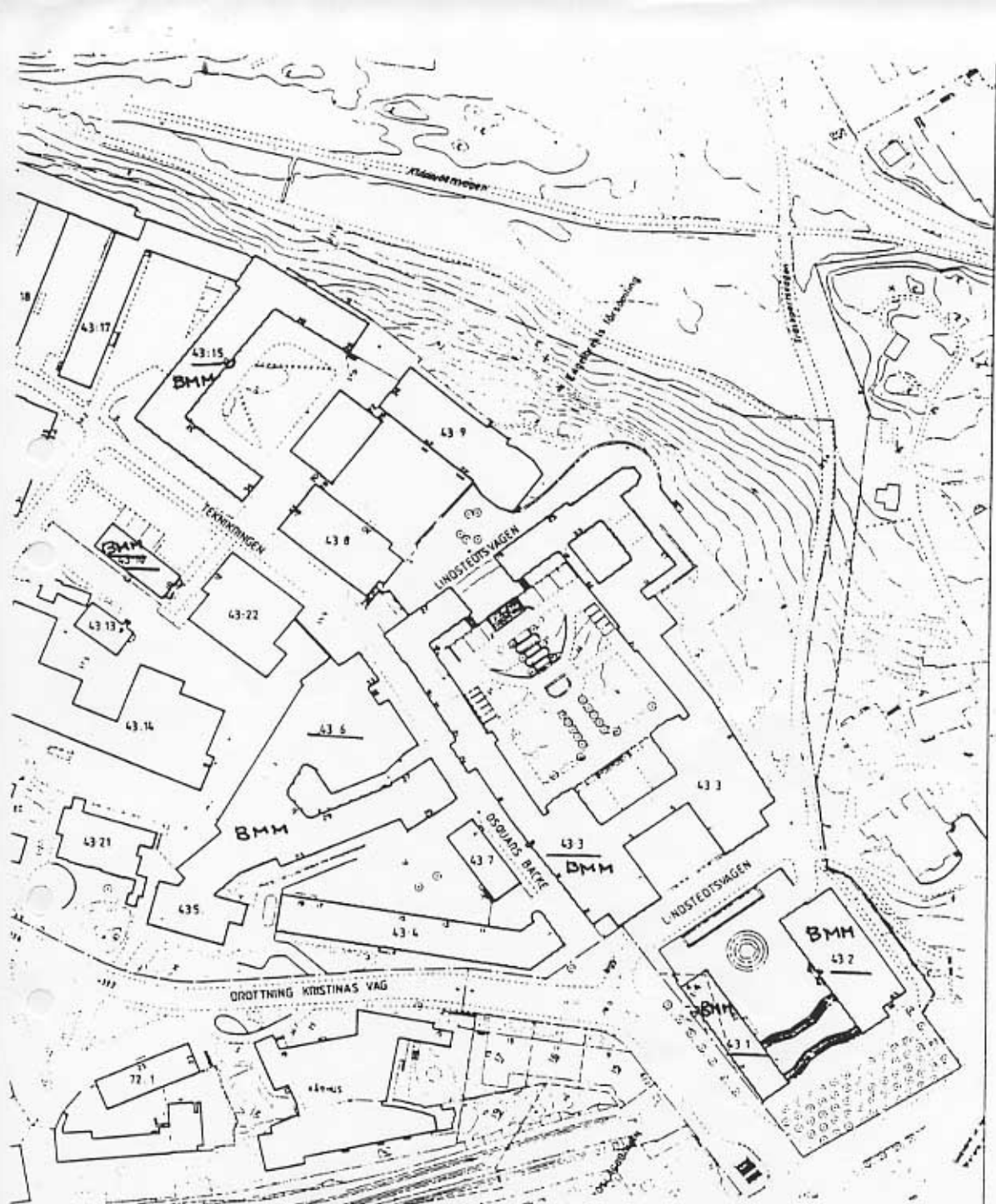
I detta ärende har länsantikvarie Jan-Bertil Schnell beslutat, länsassessor Göran Bjarme deltagit samt 1:e antikvarie Ann-Charlotte Backlund varit föredragande.

Jan-Bertil Schnell

Ann-Charlotte Backlund

Kopia till:

Riksantikvarieämbetet
Stockholms stadsmuseum
Stadsbyggnadsnämnden i Stockholms kommun
Fastighetsregistermyndigheten i Stockholms kommun
akten
kulturmiljöenheten
juridiska enheten (GB)

Situationsplan
SYSTEMHANDLING

 BYGGNADSSTYRELSEN		HUS 51 4409 000 INR 52 4682 000 KTH SEKTION E - D NYBYGGNAD
* UDRYKKE (EPLAN) 20x * UDRYKKE 1 * JACOBSEN & ANDERSEN * ERNINGS 20 * COSTA SØLUNDEN 20 * W VAND	20-22-10-10 20-10-10-10 20-10-10-10 20-10-10-10 20-10-10-10 20-10-10-10	SITUATIONSPLAN <i>ca 1:2000</i> SKALA A 30:1
STYRELSER 1987-08-15 <i>Eugén Woldmark</i>		SKALA A 30:1